

Městský úřad Beroun

Odbor územního plánování a regionálního
rozvoje

Datum: 19.07.2023 Číslo jednací: MBE/52784/2023/UPRR-BaJ

Spisová značka: 00652/2023/UPRR/4

Vyřizuje / telefon: Josef Babka/ 311654184

E-mail: uprr3@muberoun.cz

Počet stránek: 6

Věc: Okr. Beroun, Městys Karlštejn, akce „*Chodník od mostu k pumpě, podél komunikace č.II/116, Karlštejn-Budňany*“.

Závazné stanovisko

vydané podle § 149 odst. 1) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění.

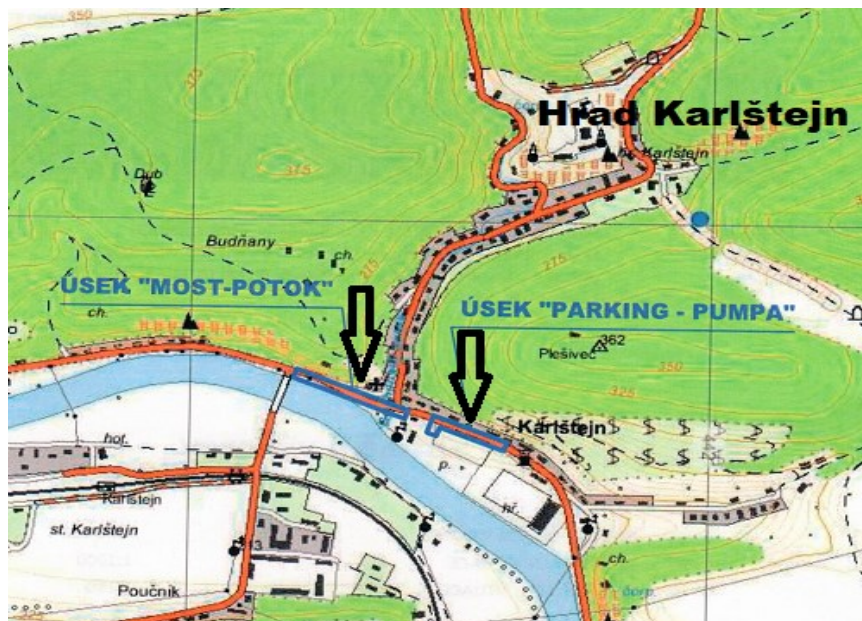
Závazná část:

MěÚ Beroun, odbor územního plánování a regionálního rozvoje, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče ve smyslu § 25 odst. 1) a § 29 odst. 2) písm. e) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění (dále jen zákon č. 20/1987 Sb.), obdržel dne 12.7. 2023 žádost **Městyse Karlštejn**, IČO 00233374, se sídlem Karlštejn 185, 267 18 Karlštejn, zastoupeného Ing. arch. Tomášem Zlatníkem, Pelcova 464, 266 01 Beroun, kterou posoudil jako žádost podanou v rozsahu § 14 odst. 2) zákona č. 20/1987 Sb., na vydání závazného stanoviska podle zákona č. 20/1987 Sb., na akci: „*Chodník od mostu k pumpě, podél komunikace č. II/116, Karlštejn-Budňany*“, na pozemcích č. parc. 143/5, 302/3, 392/11, 392/20, 394/4, 428/4, 499/1, 449/6 a st.č. 204 v k.ú. Budňany a na pozemku č. parc. 1471/12, k.ú. Poučnick.

Žadatel je vlastníkem stavbou dotčených pozemků, které se nacházejí v ochranném pásmu národní kulturní památky hradu Karlštejn, stanoveném usnesením rady ONV v Berouně ze dne 14.2.1980, číslo 29/1980.

Spolu se žádostí byla předložena projektová dokumentace ve stupni dokumentace pro vydání společného povolení (DÚR + DSP) „*CHODNÍK OD MOSTU K PUMPĚ PODÉL KOMUNIKACE II/116, KARLŠTEJN – BUDŇANY*“, kterou vypracoval v 3/2019 Ing. arch. Tomáš Zlatník a Ing. Jan Dudáček s „*Dodatkem č. 1*“ z 06/2023. *Stavba je rozdělena na dva úseky. Úsek „Most-Potok“, od mostu přes řeku Berouнку k nové lávce přes Budňanský potok, délka 243,57 m. Úsek „Parking-Pumpa“, od prostoru veřejného parkoviště k objektu ČS PHM., v délce 363,57 m. Chodník je navržen v šířce min. 2,5 m (mimo úseku mezi mostem a trafostanicí, kde je šířka 2 m). Povrch chodníku je navržen z betonové skladebné dlažby formátu 20 x 10 cm, v přírodním bílošedém provedení. Obrubníky chodníku podél komunikace jsou z betonových prefabrikátů o šířce 15 cm. Obrubníky podél vegetace jsou šířky 8-10 cm.*

Součástí stavby je nová lávka (most) pro pěší přes Budňanský potok se zábradlím, délka lávky 7,95 m mezi vnějšími lici opěr, průchozí šířka 2,3 m. Mostovka lávky přes potok je navržena z dubových fošen tloušťky 60 mm, konstrukce lávky bude ocelová, zábradlí bude kovové, žárově zinkované s dřevěným masivním madlem. Nově je navrženo vedení dešťové kanalizace v úseku nad centrálním parkovištěm, které bude napojeno na stávající dešťovou kanalizaci. Stávající kamenná opěrná stěna výšky kolem 3,5 m, která navazuje na opěru původního mostu přes Berouнку, bude v úseku obchvatu chodníku kolem trafostanice zvýšena bet. pref. o 1,50 m. Čelní strana koruny opěrné zdi bude obložena lomovým kamenem. Projekt obsahuje mj. návrh nového dopravního značení, přechody pro chodce budou osvětleny s odlišným zabarvením světla, svítidla Siteco SL 21 midi. Světla budou umístěna na nových stožárech s výložníkem. Do doby rekonstrukce veřejného osvětlení (není předmětem tohoto projektu) zůstane zachováno stávající osvětlení komunikace. Podrobněji uvedeno v projektové dokumentaci.

Po vyhodnocení podkladů MěÚ Beroun, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče došel k závěru, že navrhovaná akce je z hlediska zájmů státní památkové péče a v rozsahu předložené projektové dokumentace přípustná.

K provedení uvedených prací se v souladu s § 14 odst. 3) zákona č. 20/1987 Sb., a § 9 odst. 4) vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., stanovují následující základní podmínky:

1. Žadatel písemně nebo jiným prokazatelným způsobem oznámí orgánu státní památkové péče MěÚ Beroun zahájení prací na stavbě chodníku a to min. tři pracovní dny před zahájením prací.
2. Toto závazné stanovisko není povolením vlastních prací, ale pouze závazným podkladem pro navazující postup podle stavebního zákona č. 183/2006 Sb.

Odůvodnění:

■ MěÚ Beroun, odbor územního plánování a regionálního rozvoje, jako místně a věcně příslušný orgán státní památkové péče ve smyslu § 25 odst. 1) a § 29 odst. 2) písm. e) zákona č. 20/1987 Sb., obdržel dne 12.7. 2023 žádost Městyse Karlštejn, IČO 00233374, se sídlem Karlštejn 185, 267 18 Karlštejn, zastoupeného Ing. arch. Tomášem Zlatníkem, Pelcova 464, 266 01 Beroun, kterou posoudil jako žádost podanou v rozsahu § 14 odst. 2) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění, na vydání závazného stanoviska podle zákona č. 20/1987 Sb., na akci: „Chodník od mostu k pumpě, podél komunikace č.II/116, Karlštejn-Budňany“,

na pozemcích č. parc. 143/5, 302/3, 392/11, 392/20, 394/4, 428/4, 499/1, 449/6 a st.č. 204 v k.ú. Budňany a na pozemku č. parc. 1471/12, k.ú. Poučnůk.

Źadatel je vlastnřkem stavbou dotčených pozemků, které se nacházejř v ochranném pásmu národní kulturnř památky hradu Karlštejn, stanoveném usnesenřm rady ONV v Berouně ze dne 14.2.1980, říslo 29/1980.

■ Posouzení Źádosti podle obsahu.

Źádost orgán státnř památkové pēce MěÚ Beroun podle znalosti vēci, podle jejího obsahu a v souladu s § 37 odst. 1) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, posoudil jako Źádost podanou v rozsahu § 14 odst. 2) zákona č. 20/1987 Sb., na vydání závazného stanoviska podle tohoto zákona. Stavbou dotčené pozemky nejsou památkově chráněné, ale nacházejř se v ochranném pásmu národní kulturnř památky hradu Karlštejn. Źadatel je vlastnřkem stavbou dotčených pozemků.

V § 14 odst. 2) zákona č. 20/1987 Sb., má vlastník nemovitosti, která není kulturnř památkou, ale nacházř se v ochranném pásmu nemovité kulturnř památky *povinnost, k zamřřšené stavbě, prodejnímu stánku, konstrukci a zařřzení pro slavnostní výzdobu a osvětlení budov, jejichŹ umístění nepřesáhne 30 po sobě jdoucřích dnů, změně stavby, terénnřm úpravám, umístění nebo odstranění zařřzení, odstranění stavby, úpravě dřevin nebo udrŹovacřm pracřm na této nemovitosti, si předem vyŹádat závazné stanovisko orgánu státnř památkové pēce.* Podáním projednáváné Źádosti byla tato povinnost splněna.

■ Charakteristika vēci / objektu / územř (převzato z vyjádření NPÚ Praha):

Územř určené k výstavbě chodnřku je vymezeno na západnř straně mostem přes Berounku, na východnř straně navazujřcřm pozemkem řerpacř stanice pohonných hmot. Řešené územř začíná na levém břehu řeky Berounky u mostu, na křiŹovatce. Zde je zakončen chodnřk vedoucř v předmostř bývalého, dnes již neexistujřcřho mostu přes řeku. Tato část je vyasfaltována a od řeky oddělena kamennými sloupky, mezi nimiŹ je kovová výplň, od vozovky je oddělena květináčř. Na travnaté ploše vedle stávajřcřho chodnřku je umístěna turistická informační tabule. Povrch je opatřen šterkem. Dále se nacházř krátká nezpevněná plocha a mřstek přes Budňanský potok. Zábradlř mřstku je tvořeno pětř betonovými sloupky s kovovými trubkami. Za mřstkem je vyasfaltovaný vjezd na pozemky podél levého břehu Budňanského potoka, a za nřm následuje plocha pro pēšř před stánky se suvenřry. Tato pēšř plocha je kryta asfaltem a v uvedeně šířce pokračuje až ke vjezdu na centrálnř parkovišř. Vozovka je oddělena kovovými sloupky s řetězem. Za stánky se nacházř vjezd na centrálnř parkovišř, na jehoŹ konci jsou kontejnery na třřděný odpad. Krajnice je zde kryta drobným šterkem a od hrany svahu je místy oddělena živým plotem.

■ Popis zamřřšených pracř:

Základnř popis pracř je uveden v závazné části.

■ Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně historických hodnot (převzato z vyjádření NPÚ Praha):

Tato část obce je situována v plošně chráněném územř Ochranného pásma hradu Karlštejn (r.č. ÚSKP 3093), podél komunikace vedoucř od mostu přes Berounku a dále k hradu Karlštejn (pozn. orgánu státnř památkové pēce MěÚ Beroun: nejedná se o plošně chráněné územř). V Usnesenř k návrhu na zřřzení pam. ochranného pásma kolem hradu Karlštejn se uvádř, Źe zřřzenřm ochranného pásma se sleduje zvýšená památková ochrana celého hradnřho areálu a má také za účel zachovat do budoucna krajinné prostředí odpovřdajřcř jeho významu. Zároveň má zabřánřt rušřvřm zásahům, a to zvláště při stavebnřch změnách v intavilánu obce Karlštejn. Při vnějšřch úpravách jednotlivých objektů a jejich okolí, zahrádek, oplocenř apod. je nutné brát zřetel na estetickř vzhled obce a odstraňovat řůzné nešvary a falešná snaŹenř po zdobnosti obce. Toto se také týká barevného řešenř fasád, nápadných nátěrů řůzných součástí objektů, obkládání dlaŹdičkami a podobných nevhodných a nevzhledných úprav. Z hlediska nejdůležitějšřho nástupu ke hradu směřem od Berounky, je třeba dbát na zachování příznivých pohledů směřem na hrad, odstraňovat veškeré rušřvé objekty nebo zařřzení a přřsně dbát tēchto zásad při řešenř nových úprav nebo zřřzování nových objektů a zařřzení. Zřřzenřm společného ochranného pásma hradu Karlštejn se sleduje ochrana prostředí hradu před přřpadnými nepřřznivými vlivy a rušřvřmi zásahy, zvláště při stavebnřch změnách. Proto je zcela zásadnř způsob stavebnřch zásahů, aby adekvátnř kultivovanou cestou bylo vytvářeno přřznivé prostředí NKP.

■ Vyjádření NPÚ Praha.

Dopisem ze dne 17.7. 2023, č.j. MBE/53451/2023/UPRR-BaJ, byl vyzván Národní památkový ústav Praha k vyjádření na předmětnou akci. Vyjádření bylo předloženo dopisem ze dne 17.7. 2023, č.j. NPÚ-321/61101/2023 se závěrem, že *posuzované práce budou v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně historických hodnot za těchto podmínek* (pod čarou vyjádření orgánu státní památkové péče MěÚ Beroun k podmínkám):

1. *Nově doplňované obložení prefabrikátů tarasu zachová materiál, velikosti i způsob kladení kamenů, ke kterým má být obklad doplňován.* Podmínku odůvodňuje NPÚ Praha takto: *Podmínka byla stanovena z důvodu pohledového sjednocení doplňované nové části k již existující konstrukci.*

Se znalostí projektové dokumentace se lze domnívat, že v podmínce jde o navrhované zvýšení koruny stávající opěrné zdi vysoké cca 2,8 m až 3,5 m na pozemku č. parc. 428/7, k.ú. Budňany, obec Karlštejn, zajišťující svah na levém břehu řeky Berounky, kde chodník povede za stávající trafostanicí. Z důvodu stavby chodníku je navrženo zvýšení opěrné zdi o cca 1,5 m, v délce cca 21,5 m. Horní hrana zdi bude cca 15 cm pod úrovní povrchu chodníku. Líc zdi bude obložený lomovým kamenem. Osazeno zábradlí o výšce 1,1 m.

Orgán státní památkové péče MěÚ Beroun může, ve smyslu § 2 odst. 2) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, svoji pravomoc uplatňovat pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena. Jinak řečeno, řízení o žádosti je řízením návrhovým a lze jej posuzovat toliko v rozsahu návrhu, nelze ukládat jiné práce nebo jiné provedení stavby opěrné zdi, než o jaké bylo žádáno.

Uvedená opěrná zeď není památkově chráněná. Ochanné pásmo hradu Karlštejn, na rozdíl od památkových zón, nechrání plošně území ochranného pásma, nechrání nemovitosti v tomto ochranném pásmu a to bez ohledu na jejich možnou historickou hodnotu. Ochanné pásmo je zde pouze k ochraně památkových hodnot hradu Karlštejn, které však nemohou být navrhovanou úpravou opěrné zdi nijak dotčeny. Orgán státní památkové péče MěÚ Beroun považuje způsob navrhovaného zvýšení opěrné zdi a s tím související úpravu lící strany za vhodnou v daném místě a za úpravu, která není v rozporu s podmínkami usnesení o stanovení ochranného pásma hradu Karlštejn. **Podmínka se proto neukládá.**

2. *Nová svítidla budou včetně stožárů shodná se svítidly již užitými ve spodní části přístupové cesty k hradu, kde jsou užity historizující lucerny s kovovými částmi opatřenými krycím nátěrem v modrozeleném odstínu. Chromatičnost svítidel bude v odstínu nažloutlém či naoranžovělém.* Podmínku odůvodňuje NPÚ Praha takto: *Klíčové pro celkové architektonické a estetické působení prostředí NKP je i vyřešení svítidel, především jejich přesné umístění, výška a typ. Protože ve spodní přístupové cesty na hrad již jsou v této části obce instalována historizující svítidla VO, je nutné tuto volbu respektovat.*

Předmětem projednávaného projektu není, ve vztahu k osvětlení, návrh veřejného osvětlení komunikace (chodníku), ale pouze návrh osvětlení dvou nových přechodů pro chodce. V projektu je k tomu uvedeno, že osvětlení chodníku bude řešeno společně s osvětlením komunikace v samostatném projektu rekonstrukce veřejného osvětlení obce Karlštejn. Do doby rekonstrukce veřejného osvětlení zůstane zachováno stávající osvětlení komunikace. **Podmínka se proto neukládá.**

NPÚ Praha dále upozorňuje, že *dotčená stavba se nachází na území s archeologickými nálezy. Při jakýchkoliv zemních pracích (i uvnitř objektu) je proto nutné dodržet povinnosti vyplývající z § 22 zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči, v platném znění. To znamená, že stavebník je povinen oznámit záměr stavební činnosti Archeologickému ústavu AV ČR Praha, Letenská 4, 118 01, Praha 1 a umožnit archeologickému ústavu, nebo jiné organizaci oprávněné k provádění archeologických výzkumů provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Archeologický ústav nebo oprávněná organizace se dohodne s vlastníkem pozemku na podmínkách výzkumu. Formulář pro oznámení záměru stavební činnosti lze získat na stránkách archeologického ústavu.*

Toto upozornění odpovídá požadavku § 22 zákona č. 20/1987 Sb.

Vyhodnocení žádosti orgánem státní památkové péče MěÚ Beroun.

Pro ochranu národní kulturní památky hradu Karlštejn bylo usnesením rady ONV v Berouně ze dne 14.2.1980, č. 29/1980, stanoveno ochranné pásmo, rejstříkové číslo ochranného pásma ÚSKP 3093. Obecně lze připomenout, že na rozdíl od památkových rezervací nebo památkových zón, které jsou vymezeny a chráněny plošně pro vlastní hodnoty daného území, ochranné pásmo kulturní památky slouží výlučně k ochraně konkrétní kulturní památky, ne vlastního území v ochranném pásmu a staveb v něm. Není tak chráněno území ochranného pásma jako takové pro své hodnoty, ale ochranné pásmo slouží pouze k zamezení negativních vlivů na předmět ochrany (např. Stanovisko MK ze dne 8.6. 2004, č.j. 7661/2004). Ochranné pásmo nechrání jiné stavby nebo pozemky v ochranném pásmu kulturní památky jako takové a to bez ohledu, zda jde o „novostavbu“ nebo např. „o hodnotný objekt dokládající život obce v předminulém století“. Jinak řečeno, případné zásahy do stávajících staveb nebo pozemků v ochranném pásmu se neposuzují ve vztahu ke stavbě (pozemku) samé, ale pouze ve vztahu ke kulturní památce.

Ochrana kulturní památky však nespočívá pouze v ochraně jí samotné, ale i v ochraně jejího širšího kontextu k okolní zástavbě, obrazu okolní krajiny. Konkrétní základní rozsah této ochrany v daném případě vymezuje výše uvedené usnesení o stanovení ochranného pásma, kdy v souhrnu jde o požadavek, *aby úpravou stávajících staveb nebo novou zástavbou nebyl narušen pohled z prostoru k.ú. Poučnick a dolní části k.ú. Budňany (tedy směrem od železniční trati a řeky Berounky) na protější panoráma lesnatých kopců směrem k hradu, ani opačný pohled od hradu na jich do údolí Budňan, jehož pozadí uzavírá lesnaté návrší nad silnicí do Litně. K vnějším úpravám jednotlivých objektů a jejich okolí je dán požadavek na zachování estetického vzhledu obce i ve vztahu barevného řešení fasád, nápadných nátěrů různých součástí objektů, obkládání dlaždičkami a podobných nevhodných a nevzhledných úprav.*

Vlastní posouzení možného vlivu navrhovaných prací na národní kulturní památku tak spočívá v posouzení, zda vlastním provedením chodníku a souvisejících úprav dojde nebo nedojde k narušení dálkových pohledů na hrad Karlštejn nebo k narušení pohledů z prostoru k.ú. Poučnick a dolní části k.ú. Budňany (tedy směrem od železniční trati a řeky Berounky) na protější panoráma lesnatých kopců směrem k hradu, nebo k narušení opačného pohledu od hradu do údolí Budňan, jehož pozadí uzavírá lesnaté návrší nad silnicí do Litně. V posouzení zda provedením chodníku dojde nebo nedojde ke změně vzhledu bezprostředního okolí a pokud ano, zda tato změna okolí může ovlivnit památkové hodnoty hradu Karlštejn, k jejichž ochraně bylo ochranné pásmo vyhlášeno a pokud ano, jaké konkrétní hodnoty, jakým způsobem a v jakém rozsahu. Vše s přihlédnutím k ostatním podmínkám usnesení o stanovení ochranného pásma.

Ze stabilní judikace správních soudů (např. rozsudek NSS č.j. 7 As 43/2009-52) jednoznačně vyplývá, že *správný orgán státní památkové péče musí při rozhodování vždy vážit, zda omezení vlastnického práva, kterým je i závazné stanovení, jakým způsobem vlastník nemovitosti v ochranném pásmu kulturní památky smí či nesmí svojí nemovitost upravit či jinak využít, je proporcionální veřejnému zájmu daném ve vztahu k existenci ochranného pásma kulturní památky. Zájem na památkové ochraně je totiž jen jedním z více zájmů veřejných či soukromých, které se střetávají, a tedy si vzájemně konkurují v případech stavebních zásahů do nemovitosti. Vedle zájmu na památkové ochraně zde stojí také zcela legitimní zájem vlastníka na ekonomicky udržitelném a dlouhodobě životaschopném využití své nemovitosti v ochranném pásmu kulturní památky, jakož i veřejný zájem na účelném uspořádání obcí. Památková ochrana tedy nesmí volit extrémní řešení nezohledňující v potřebné míře i jiné konkurující legitimní zájmy, práva či hodnoty a musí usilovat o co nejmenší omezení vlastnických práv dotčených vlastníků nemovitostí, která ještě vedou k dosažení cíle této ochrany a ob stojí-li v testu proporcionality v užším smyslu. Test proporcionality v užším slova smyslu může v určitých případech vést k tomu, že zájem na zachování původních prvků kulturní památky bude muset ustoupit jiným zájmům.*

Obdobně je nutné postupovat i v projednávané věci. Chodník je navržen na hlavní přístupové komunikaci pro návštěvníky Karlštejna přicházející od nádraží. Chodník zvyšuje bezpečnost chodců a je navržen tak, aby se vhodným způsobem začlenil do okolí. **Je možné důvodně tvrdit, že navrhovaná stavba chodníku nenarušuje estetický vzhled obce, nemá a nemůže mít žádný vliv na památkové hodnoty pro které byl hrad Karlštejn prohlášen za národní kulturní památku a přispěje ke zlepšení vzhledu a bezpečnosti chodců v dané lokalitě. Z uvedených důvodů lze s předloženým návrhem z hlediska zájmů chráněných zákonem č. 20/1987 Sb., souhlasit.**

Poučení:

Toto závazné stanovisko není ve smyslu § 149 odst. 1) zákona č. 500/2004 Sb., samostatným rozhodnutím ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat. Závazné stanovisko lze napadnout v rámci odvolání proti rozhodnutí, ke kterému je závazným podkladem.

Ing. arch. Dana Vilhelmová v.r.
vedoucí odboru územního plánování
a regionálního rozvoje

Rozdělovník DS:*Doručí se:*

1. Městys Karlštejn, Karlštejn 185, 267 18 Karlštejn, zastoupený Ing. arch. Tomášem Zlatníkem, Pelcova 464, 266 01 Beroun

Na vědomí:

1. Národní památkový ústav ÚOPSC, Sabinova 273/5, 130 11 Praha 3
2. Městys Karlštejn, Karlštejn 185, 267 18 Karlštejn

Za správnost vyhotovení: Josef Babka